

Gdańsk, dnia 01 lipca 2020 r.

Sygn. akt D 20/20

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku

w składzie :

Przewodniczący : Katarzyna Sobala

Członkowie : Elżbieta Daniluk

Waldemar Szurkowski

z udziałem protokolanta : Dominiki Wesołowskiej

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 01 lipca 2020r. w [REDAKTED] odwołania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością [REDAKTED] z siedzibą w [REDAKTED] KRS: [REDAKTED] od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Gdańsku z 31.01.2020 r o sygn. akt [REDAKTED] o umorzeniu dochodzenia w sprawie radcy prawnego Pana [REDAKTED] nr wpisu [REDAKTED] na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 i 6 k.p.k. , art. 437 § 1 kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 75)

postanawia

- 1) utrzymać w mocy postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Gdańsku z 31.01.2020 r., o sygn. akt [REDAKTED] o umorzeniu dochodzenia,
- 2) zryczałtowanymi kosztami postępowania obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku , uznając je za uiszczone.

Przewodniczący:

/-/ Katarzyna Sobala

Członkowie:

/-/ Elżbieta Daniluk

/-/ Waldemar Szurkowski

/-/ właściwe podpisy na oryginale

Sygn. akt: D 20/20

Uzasadnienie

W dniu 7 marca 2016 r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku wpłynęło zawiadomienie [REDAKTOWANE] Sp. z o.o. z dnia 29 lutego 2016 r. o naruszeniu przez radcę prawnego [REDAKTOWANE] art. 17 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r. względnie art. 20 tego kodeksu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., poprzez złożenie i podtrzymanie wniosku o przesłuchanie innego radcy prawnego przed sądem powszechnym w sprawie gospodarczej dla ustalenia okoliczności objętych obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku [REDAKTOWANE] postanowieniem z dnia 30 czerwca 2016 r. odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie wskazując, iż nie doszło do naruszenia zarówno ustawy o radcach prawnych jak i kodeksu etyki radcy prawnego. Rzecznik ustalił, iż radca prawny [REDAKTOWANE] powołał [REDAKTOWANE] w charakterze świadka na okoliczność czynności faktycznych związanych z zarządem nieruchomości a nie okoliczności objętych obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej.

W dniu 8 sierpnia 2016 r. [REDAKTOWANE] Sp. z o.o. wniosła odwołanie od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia, zarzucając naruszenie szeregu istotnych przepisów prawa. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku postanowieniem z dnia 29 września 2016 r. o sygn. akt: [REDAKTOWANE] uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, wskazując na konieczność analizy i oceny pełnomocnictw udzielonych [REDAKTOWANE] przez Spółkę oraz analizę treści zawartej z nim umowy o zarząd nieruchomości.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku [REDAKTOWANE] postanowieniem z dnia 17 lutego 2017 r., sygn. akt: [REDAKTOWANE] wszczął dochodzenie o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w sprawie nienależytego postępowania radcy prawnego [REDAKTOWANE]. W toku prowadzonego postępowania radca prawny [REDAKTOWANE] pismem z dnia 11 marca 2017 r. złożył obszernie wyjaśnienia w sprawie. Wskazał, iż w treści pełnomocnictw udzielonych powołanemu na świadka [REDAKTOWANE] brak jest wzmianki o tytule „radca prawny” a świadek nie był związany z [REDAKTOWANE] Sp. z o.o. umową o świadczenie pomocy prawnej. Podkreślił, iż [REDAKTOWANE] jako świadek

został powołany do złożenia zeznań na okoliczności, które nie są objęte obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej, gdyż nie dowiedział się o nich w związku z udzieleniem pomocy prawnej lecz stałym wykonywaniem czynności mających za przedmiot zarządzanie nieruchomością położoną przy ul. [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE] o nazwie „[REDAKTOWANE]” należąca do [REDAKTOWANE] sp. z o.o. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w dniu 4 października 2017 r. przesłuchał w charakterze świadka [REDAKTOWANE], który zeznał, iż w ramach umowy zawartej z [REDAKTOWANE] sp. z o.o. był bardziej dyrektorem zarządzającym i w zakresie jego obowiązków były działania całkowicie odmienne od działalności prawniczej. Nigdy nie zawierał ze spółką odrębnej umowy o świadczenie pomocy prawnej. W postępowaniach sądowych, jako świadek podawał informacje związane z zarządzaniem nieruchomością i jego wiedzą jako zarządcy. Prowadząc przez kilkanaście lat sprawy [REDAKTOWANE] sp. z o.o. pozyskał wiedzę nie jako radca prawny ale jako osoba zarządzająca. Wielokrotnie wzywany przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w charakterze świadka Prezes Zarządu [REDAKTOWANE] Sp. z o.o. [REDAKTOWANE] nie stawiał się. Przesłuchany w charakterze świadka [REDAKTOWANE] oświadczył, że działając jako pełnomocnik [REDAKTOWANE] sformułował w pozwie wniosek o powołanie świadka [REDAKTOWANE], który nie był powoływany w charakterze świadka co do okoliczności objętych tajemnicą zawodową, ale wyłącznie co do okoliczności faktycznych związanych z zarządzaniem nieruchomością. [REDAKTOWANE] nigdy nie występowała jako radca prawny a wyłącznie jako zarządca faktyczny nieruchomości. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego [REDAKTOWANE] w dniu 16 stycznia 2020 r. ponownie przesłuchała świadka [REDAKTOWANE], który podtrzymał swoje dotychczasowe zeznania złożone w sprawie. Wskazał, że nigdy nie był powołany ani nie zeznawał w procesie, w której stroną była Skarżąca spółka, jako radca prawny ale wyłącznie jako zarządca nieruchomości w zakresie czynności faktycznych zarządu. Te sprawy nie dotyczyły tajemnicy zawodowej radcy prawnego. [REDAKTOWANE] zeznał, że z [REDAKTOWANE] sp. z o.o. łączyła go umowa zarządu nieruchomością [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE] oraz obsługi prawnej w zakresie spraw z tym związanych, ale de facto w okresie tej współpracy był przez niego prowadzony tylko jeden proces sądowy z Gminą Miasta [REDAKTOWANE] dotyczący użytkowania wieczystego. Pozostały czas i zakres czynności to były stricte czynności zarządu faktycznego nieruchomością. Dla najemców nie był radcą prawnym ale zarządzającym nieruchomością. [REDAKTOWANE] stwierdził, iż Prezes Zarządu [REDAKTOWANE] starał się go wyeliminować ze spraw sądowych jako świadka, gdyż mógł zeznawać na jego niekorzyść.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku ~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~ po przeanalizowaniu całokształtu materiału zgromadzonego w sprawie nie
znalazła podstaw do wyciągnięcia negatywnych konsekwencji w stosunku do radcy prawnego
~~XXXXXXXXXX~~. W ocenie Rzecznika Dyscyplinarnego nie potwierdził się zarzut
sformułowany w zawiadomieniu z dnia 29 lutego 2016 r. przez Skarżącą Spółkę z o.o.
~~XXXXXXXXXX~~ Radca prawny ~~XXXXXXXXXX~~ nie popełnił deliktu dyscyplinarnego naruszenia
art. 17 względnie art. 20 Kodeksu Etyki Radców Prawnych poprzez złożenie
i podtrzymanie wniosku o przesłuchanie innego radcy prawnego w osobie ~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~ przed sądem powszechnym w sprawie gospodarczej dla ustalenia
okoliczności objętych obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej. Zarówno zeznania
radcy prawnego ~~XXXXXXXXXX~~ i jego pisemne wyjaśnienia oraz dwukrotne zeznania
świadka radcy prawnego ~~XXXXXXXXXX~~ a także znajdujące się w aktach sprawy
pełnomocnictwa oraz umowy o zarząd nieruchomością jednoznacznie wskazują, że radca
prawny ~~XXXXXXXXXX~~ nie świadczył na rzecz Skarżącej Spółki pomocy prawnej
a w toczących się procesach sądowych powoływany był na okoliczności faktyczne, o których
posiadał lub mógł posiadać wiedzę pozyskaną wyłącznie w trakcie wykonywania faktycznych
czynności zarządu nieruchomością. Nie doszło zatem do naruszenia obowiązku zachowania
tajemnicy zawodowej poprzez popieranie dowodu z przesłuchania świadka bo nie zamierzano
ustalać okoliczności objętych obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej. Wobec
wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy na podstawie dołączonych do skargi
dokumentów, zeznań przesłuchanych świadków oraz przedłożonych przez nich dokumentów
Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odstąpił od ponownego przesłuchania Skarżącego,
gdyż nie stawiał się na kilka wyznaczanych terminów, a materiał dowodowy został w sprawie
zebrany w sposób wyczerpujący i pełny. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uznał, że
zachodzą przesłanki z art. 17 par 1 pkt 1 k.p.k., czyli nie wszczyna się postępowania,
a wszczęte umarza, gdy przestępstwa nie popełniono i postanowieniem z dnia 31 stycznia
2020 r. umorzył dochodzenie w sprawie o sygn. akt ~~XXXXXXXXXX~~.

Od niniejszego postanowienia w dniu 27 lutego 2020 r. do Okręgowego Sądu
Dyscyplinarnego w Gdańsku wpłynęło odwołanie ~~XXXXXXXXXX~~ Sp. z o.o.. Skarżąca zarzuciła
obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 9 w zw. z art. 12 i 15 Kodeksu Etyki Radcy
Prawnego (Kodeksu obowiązującego do dnia 30 czerwca 2015 r.) poprzez błędną wykładnię
i całkowicie niezasadne przyjęcie, że radca prawny ~~XXXXXXXXXX~~ nie świadczył na
rzecz Spółki pomocy prawnej oraz art. 4 w zw. z art. 17 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

poprzez jego błędne niezastosowanie i umorzenie dochodzenia. Skarżąca Spółka zarzuciła nadto naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia tj. art. 313 § 1 k.p.k., art. 68¹ oraz art. 74¹ ustawy o radcach prawnych poprzez brak sporządzenia wniosku o ukaranie obwinionego, art. 17 § 1 pkt 1) k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych poprzez bezzasadne przyjęcie, iż czynu nie popełniono a także zaniechanie przesłuchania [REDAKOWANE] w charakterze świadka. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego celem jej ponownego rozpoznania.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny na posiedzeniu w dniu 1 lipca 2020 r. zważył, co następuje:

Istotą postępowania odwoławczego jest dokładne zbadanie przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, czy Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego podejmując decyzję o umorzeniu dochodzenia w sprawie nienależytego postępowania radcy prawnego dokonał w sposób prawidłowy analizy stanu faktycznego i prawnego sprawy, a następnie dokonanie oceny, czy przy tak ustalonym stanie faktycznym i prawnym Rzecznik Dyscyplinarny wydał prawidłowe orzeczenie, zwłaszcza w świetle zarzutów podniesionych przez Skarżącą w odwołaniu z dnia 20 lutego 2020 r. (data wpływu 27 lutego 2020 r.).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, iż w niniejszej sprawie co do zasady nie jest uprawniony do zmiany treści wydanego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego postanowienia z dnia 31 stycznia 2020 r. o umorzeniu dochodzenia w sprawie. W świetle obowiązujących przepisów prawa Sąd Dyscyplinarny nie może orzekać w przedmiocie odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego wobec braku uprzedniego wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego o ukaranie radcy prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podkreśla, że Rzecznik Dyscyplinarny posiada suwerenność w ocenie materiału dowodowego i zakresie wydanego na jego podstawie postanowienia, w tym wypadku o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego. Sąd Dyscyplinarny nie jest uprawniony do oceny zarzutów stawianych przez Skarżącego radcy prawnemu [REDAKOWANE], albowiem nie rozpatruje wniosku o ukaranie, gdyż takiego Rzecznik Dyscyplinarny nie złożył. Sąd nie jest w żadnym wypadku uprawniony do nakazania organowi prowadzącemu postępowanie przedstawienia określonej osobie zarzutów. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny bada jedynie formalną poprawność przeprowadzonego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego dochodzenia i wydanego postanowienia o jego umorzeniu.

Jednocześnie Sąd podkreśla, że nie może budzić wątpliwości, iż zawód radcy prawnego należy do zawodów zaufania publicznego i zgodnie z przepisami ustawy o radcach prawnych radca prawny obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzieleniem pomocy prawnej. Obowiązek ten nie może być ograniczony w czasie, a nadto radca prawny nie może zostać zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy co do faktów o których dowiedział się udzielając pomocy prawnej lub prowadząc sprawę. Jednakże tajemnica zawodowa nie obejmuje informacji, które nie mają związku ze świadczoną przez radcę prawnego pomocą prawną lub są powszechnie znane, a którymi dysponuje radca prawny. W tym aspekcie należy zatem oceniać czy informacje, które posiada radca prawny de facto wiążą się ze świadczeniem pomocy prawnej i odróżnić od tych, które takiego charakteru nie mają. Takiej oceny w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy dokonał Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uznając, że radca prawny [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] nie był powoływany na świadka przez radcę prawnego [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] w sprawie toczącej się przed sądem powszechnym dla ustalenia okoliczności objętych obowiązkiem dochowania tajemnicy zawodowej a wyłącznie na okoliczności faktyczne, o których posiadał lub mógł posiadać wiedzę pozyskaną w okresie wykonywania czynności faktycznych jako zarządca nieruchomości a nie jako radca prawny świadczący pomoc prawną na rzecz Skarżącej. Zdaniem Sądu, stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego jest zasadne. Analiza treści pełnomocnictw udzielonych [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] oraz umów o zarządzanie nieruchomością a także jego zeznania oraz zeznania [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] potwierdzają, iż [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] nie świadczył na rzecz Skarżącej Spółki pomocy prawnej i nie był powołany na świadka co do okoliczności objętych tajemnicą zawodową.

Odnosnie zarzutu Skarżącej w zakresie zaniechania przesłuchania w charakterze świadka Prezesa Zarządu [REDAKTOWANE] Sp. z o.o. [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] Sąd w pełni podziela stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego. Wobec szczegółowego i pełnego wyjaśnienia wszystkich okoliczności oraz kilkakrotnego nie stawienia się świadka odstąpienie od ponownego wzywania pana [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] było uzasadnione. Jednocześnie, zdaniem Sądu w sprawie nie zachodziły uzasadnione przesłanki do przesłuchania świadka w miejscu jego pobytu w [REDAKTOWANE]. Zgodnie z treścią przepisu art. 177 § 1 Kodeksu postępowania karnego każda osoba wezwana w charakterze świadka ma obowiązek stawić się i złożyć zeznania. Świadka, który nie może się stawić na wezwanie z powodu choroby, kalectwa lub innej niedającej się pokonać przeszkody można przesłuchać w miejscu jego pobytu. W toku postępowania przygotowawczego możliwe jest zatem

przesłuchanie świadka przez uprawniony organ w innym okręgu niż ten, w którym prowadzone jest postępowanie. Jeżeli osoba wezwana do złożenia zeznań w charakterze świadka wskaże okoliczności uniemożliwiające jej stawiennictwo w siedzibie organu, który ją wezwał, prawo przewiduje możliwość przesłuchania jej w miejscu pobytu. Jeżeli jednak świadek nie stawia się z powodu choroby, zobowiązany jest na podstawie przepisu art. 117§ 2a kodeksu postępowania karnego do przedłożenia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie, które musi być wystawione przez lekarza sądowego. Okoliczności uzasadniające przesłuchanie świadka ██████████ ██████████ w miejscu jego pobytu w ██████████ nie zaistniały w niniejszej sprawie. Nadto, w ocenie Sądu nie zachodziły przesłanki do przesłuchania świadka w drodze pomocy prawnej. Zgodnie z przepisem art. 585 kodeksu postępowania karnego w drodze pomocy prawnej mogą być dokonywane niezbędne czynności postępowania karnego. Należy mieć na uwadze, iż Prezes Zarządu ██████████ Sp. z o.o. ██████████ ██████████ w pismach skierowanych zarówno do Rzecznika Dyscyplinarnego, jak i Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku w sposób bardzo obszerny i szczegółowy przedstawił stan faktyczny i prawny sprawy. W świetle powyższego, Sąd Dyscyplinarny nie podzielił stanowiska Skarżącej, iż nie przesłuchanie w charakterze świadka ██████████ ██████████ stanowiło naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Po dokonaniu wszechstronnej analizy okoliczności faktycznych i prawnych niniejszej sprawy, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że wydane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego postanowienie o umorzeniu dochodzenia z powodu nie popełnienia przez radcę prawnego ██████████ ██████████ przewinienia dyscyplinarnego w pełni odpowiada prawu. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dokonał w sposób prawidłowy analizy oraz oceny stanu faktycznego i prawnego sprawy. Tym samym Sąd podzielił w całości pogląd Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego i postanowił utrzymać w mocy postanowienie z dnia 31 stycznia 2020 r. o umorzeniu dochodzenia.

Z tych względów postanowiono jak w sentencji.

Postanowienie niniejsze jest ostateczne w toku instancji i nie przysługuje od niego środek odwoławczy (art. 426 § 1 k.p.k. w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych).

Przewodniczący:

/-/ Katarzyna Sobala

Członkowie:

/-/ Elżbieta Daniluk

/-/ Waldemar Szurkowski

/-/ właściwe podpisy na oryginale